

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฉบับที่ D43 4 ก.ย 68		วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น การจัดซื้อกริฟเพ่นจากสวีเดน	การจัดซื้อกริฟเพ่นของไทย: ความมั่นคง อธิปไตย และพลวัตความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ"	
ประเด็นสำคัญ	- พัฒนาการและเหตุผลในการเลือกกริฟเพ่น - ดุลอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - การเมืองระหว่างประเทศ: ไทย สวีเดน และมหาอำนาจ - เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ - มิติภายในประเทศ: เศรษฐกิจและความโปร่งใส - การเมืองเชิงสัญลักษณ์และ Soft Power - บทเรียนและโอกาสเชิงยุทธศาสตร์ - มองไปข้างหน้า: ไทยในศตวรรษที่ 21	

การจัดซื้อเครื่องบินรบกริฟเพ่นจากประเทศสวีเดนถือเป็นหนึ่งในโครงการด้านกลาโหมที่ได้รับความสนใจอย่างสูงทั้งในและต่างประเทศ การตัดสินใจครั้งนี้ไม่เพียงเกี่ยวข้องกับการเพิ่มศักยภาพทางอากาศหรือการปรับปรุงอาวุธเก่าให้ทันสมัยเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงยุทธศาสตร์ความมั่นคงของไทยในระดับภูมิภาคและระดับโลก การเลือกซื้อจากสวีเดนซึ่งเป็นประเทศที่มีนโยบายต่างประเทศเป็นกลาง ทำให้ไทยสามารถรักษาความเป็นอิสระในการตัดสินใจทางยุทธศาสตร์ ลดการพึ่งพามหาอำนาจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างเต็มตัว และสร้างความยืดหยุ่นในการทูต ความมั่นคง การจัดซื้อกริฟเพ่นจึงเปรียบเสมือน “การทูตยุทธโศปกรณ์” ที่สอดแทรกอยู่ในทุกมิติของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี

การศึกษารณีนี้นี้จึงไม่ใช่เพียงเรื่องของจัดหาเครื่องบินรบ แต่ต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อดุลอำนาจในภูมิภาค ความสัมพันธ์กับมหาอำนาจ และความสามารถในการสร้างเครือข่ายพันธมิตรใหม่ ๆ การตัดสินใจในครั้งนี้สะท้อนถึงวิสัยทัศน์ของไทยในการสร้างความมั่นคงแบบยั่งยืนและการวางตัวในเวทีโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขันและความไม่แน่นอน

พัฒนาการและเหตุผลในการเลือกกริฟเพ่น

กองทัพอากาศไทยมีประวัติการพัฒนาอำนาจทางอากาศมายาวนาน ตั้งแต่ยุคสงครามเย็นที่ไทยรับการสนับสนุนจากสหรัฐอเมริกา ทั้งเครื่องบินขับไล่ F-5 และต่อมา F-16 ซึ่งกลายเป็นกำลังหลักในการป้องกันอธิปไตยมาเป็นเวลาหลายทศวรรษ แต่เมื่อเครื่องบินเหล่านี้เริ่มเสื่อมสภาพและหมดอายุการใช้งาน ความจำเป็นในการจัดหาเครื่องบินรุ่นใหม่จึงเกิดขึ้นอย่างชัดเจน ความท้าทายสำคัญคือการเลือกเครื่องบินที่ไม่เพียงตอบโจทก์ทางเทคนิค แต่ยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความมั่นคงของประเทศในระยะยาว

กริฟเพ่นถูกเลือกเนื่องจากความสมดุลระหว่างราคาความสามารถและความยืดหยุ่นในการผสมระบบอาวุธต่างชาติ ข้อได้เปรียบสำคัญคือระบบสามารถเชื่อมต่อกับเทคโนโลยีจากหลากหลายประเทศ ทำให้ไทยไม่ถูกผูกขาดกับสหรัฐฯ หรือรัสเซีย การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีและการถ่ายทอดองค์ความรู้จากสวีเดนยังช่วยสร้างพื้นฐานการพัฒนาบุคลากรไทยในด้านอากาศยานและระบบอาวุธสมัยใหม่ ขณะเดียวกัน การเลือกสวีเดนยังเป็นการส่งสัญญาณทางการเมืองว่าไทยมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ และสามารถสร้างดุลทางการทูตกับมหาอำนาจต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

ดุลอำนาจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กำลังเผชิญการแข่งขันด้านกำลังทางอากาศอย่างต่อเนื่อง เวียดนามจัดหา Su-30 จากรัสเซีย สิงคโปร์มี F-15 และ F-35 อินโดนีเซียกำลังพัฒนา KF-21 ของเกาหลีใต้ ขณะที่มาเลเซียมี Su-30 และ FA-50 การจัดซื้อกริฟเพ่นของไทยจึงมีความหมายมากกว่าเพียงการปรับปรุงกำลังรบ แต่ยังเป็นการรักษาสมดุลเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้ไทยไม่ตกอยู่ในสถานะด้อยเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนบ้าน ความสามารถในการโจมตี ป้องกัน และยืดหยุ่นในปฏิบัติการถือเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการรักษาดุลอำนาจ

นอกจากนี้ กริฟเพ่นยังสามารถปรับปรุงความร่วมมือทางทหารระหว่างไทยและประเทศเพื่อนบ้าน โดยสามารถฝึกซ้อมร่วม ใช้ระบบตรวจจับทางอากาศร่วม และสร้างความเชื่อมโยงในการรักษาความมั่นคงภูมิภาค ความร่วมมือเหล่านี้ช่วยให้ไทยสามารถสร้างอิทธิพลทางยุทธศาสตร์โดยไม่จำเป็นต้องเป็นมหาอำนาจทางทหาร

การเมืองระหว่างประเทศ: ไทย สวีเดน และมหาอำนาจ

มติการเมืองระหว่างประเทศของการจัดซื้อกริฟเพ่นสะท้อนถึงความพยายามของไทยในการสร้างดุลระหว่างมหาอำนาจ ไทยยังคงเป็นพันธมิตรใกล้ชิดกับสหรัฐฯ ผ่านกรอบความร่วมมือทางทหาร การฝึกซ้อมร่วม และการสนับสนุนด้านข่าวกรอง แต่การเลือกซื้อจากสวีเดนแสดงให้เห็นว่าไทยต้องการความยืดหยุ่นและอิสระในการตัดสินใจ

สวีเดนในฐานะผู้ขายมีบทบาททางการทูตแบบกลาง เสนอโอกาสในการสร้างพันธมิตรใหม่โดยไม่สร้างแรงกดดันทางการเมืองสูงเกินไป ขณะเดียวกัน การเลือกผู้ขายที่ไม่ใช่มหาอำนาจยังช่วยไทยรักษาสมดุลกับจีนและรัสเซียที่กำลังขยายอิทธิพลในภูมิภาค การเลือกสวีเดนจึงไม่ใช่เพียงธุรกรรมทางทหาร แต่เป็นการสื่อสารเชิงยุทธศาสตร์ถึงทั้งมหาอำนาจและประเทศเพื่อนบ้านว่าประเทศไทยสามารถกำหนดเส้นทางของตนเองได้

เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

กริฟเพ่นไม่ใช่เพียงเครื่องบินรบ แต่เป็นโอกาสในการสร้างพื้นฐานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไทย การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการฝึกอบรมบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญของการลงทุนครั้งนี้ หากไทยสามารถบริหารจัดการอย่างมีระบบ กริฟเพ่นสามารถสร้างขีดความสามารถทางเทคนิคและวิศวกรรมของประเทศ ทำให้ไทยลดความพึ่งพาผู้ขายอาวุธต่างชาติในอนาคตและสร้างโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมกลาโหม

การลงทุนด้านบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐานยังเปิดโอกาสให้ไทยต่อยอดความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศต่าง ๆ และสามารถสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางเทคโนโลยีในภูมิภาค นี่คือความสำคัญของโครงการที่เกินกว่าการซื้อขายอาวุธธรรมดา

มิติภายในประเทศ: เศรษฐกิจและความโปร่งใส

การลงทุนมูลค่าสูงย่อมหนีไม่พ้นข้อกังวลด้านเศรษฐกิจและการเมืองภายใน ความสมดุลระหว่างความมั่นคงทางทหารกับความต้องการพัฒนาสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการประชาชน กลายเป็นข้อถกเถียงที่ต้องพิจารณา

การสื่อสารความชอบธรรมและความคุ้มค่าของโครงการจึงมีความสำคัญมาก หากไทยสามารถแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ทางยุทธศาสตร์และการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่แท้จริง โครงการนี้จะสามารถสร้างความเข้าใจและความสนับสนุนจากสังคมได้ แต่หากขาดการบริหารจัดการและความโปร่งใส อาจเกิดแรงต้านและวิจารณ์ว่าการลงทุนเป็นเพียงการซื้ออาวุธที่ไร้เป้าหมาย

การเมืองเชิงสัญลักษณ์และ Soft Power

กริฟเพ่นยังทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทางการทูตหรือ soft power การเลือกซื้อจากสวีเดนส่งสัญญาณว่าไทยมีอิสระในการกำหนดเส้นทางความมั่นคง ไม่ขึ้นอยู่กับมหาอำนาจใดเพียงฝ่ายเดียว การตัดสินใจนี้สะท้อนถึงความสามารถในการสร้างความน่าเชื่อถือและอิทธิพลทางภูมิรัฐศาสตร์โดยไม่ต้องใช้แรงกดดันทางทหารหรือ

เศรษฐกิจ การซื้อกริฟเพ่นจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของยุทธศาสตร์ที่ชาญฉลาดและการกำหนดบทบาทของไทยในเวทีโลก

บทเรียนและโอกาสเชิงยุทธศาสตร์

บทเรียนสำคัญจากโครงการนี้คือความจำเป็นในการบริหารจัดการที่ชัดเจนและโปร่งใส หากไทยสามารถต่อยอดด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กริฟเพ่นจะไม่ใช่ว่าเพียงเครื่องบิน แต่เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความมั่นคงเชิงโครงสร้างอย่างยั่งยืน แต่หากขาดการวางแผนและการถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลประโยชน์จากโครงการนี้อาจเป็นระยะสั้น และกลายเป็นเพียงประวัติศาสตร์การจัดซื้ออาวุธซ้ำรอย

มองไปข้างหน้า: ไทยในศตวรรษที่ 21

คำถามสำคัญคือ ไทยจะสามารถใช้โครงการนี้สร้างความมั่นคงแบบยั่งยืนได้อย่างไร โลกยุคใหม่เต็มไปด้วยความท้าทายทางเทคโนโลยีและภัยคุกคามที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ การลงทุนในกริฟเพ่นต้องผสมผสานกับการพัฒนากำลังพล โครงสร้างพื้นฐาน และพันธมิตรทางภูมิรัฐศาสตร์ เพื่อให้ไทยสามารถรักษาอธิปไตยและสร้างสมดุลระหว่างมหาอำนาจอย่างยั่งยืน

การจัดซื้อเครื่องบินรบกริฟเพ่นจากสวีเดนจึงเป็นมากกว่าโครงการทางทหาร เป็นการลงทุนเชิงยุทธศาสตร์ที่สะท้อนถึงการสร้างอิสระทางการเมือง การรักษาสมดุลอำนาจในภูมิภาค การพัฒนาขีดความสามารถด้านเทคโนโลยี และการสร้าง soft power ของไทย การตัดสินใจครั้งนี้จึงเป็นตัวทดสอบว่าประเทศไทยสามารถกำหนดยุทธศาสตร์และอธิปไตยทางความมั่นคงของตนเองได้อย่างแท้จริงหรือไม่ และสามารถเปลี่ยนโครงการนี้ให้กลายเป็นรากฐานแห่งความมั่นคงและอำนาจต่อเนื่องในอนาคตได้อย่างไร

พ.อ. หญิง มณฑิรา ยิ้มสมบูรณ์

อจ.ทก.วทบ.

อ้างอิง

1. <https://www.thairath.co.th/news/politic/2878709> ผบ.ทอ. ลงนามซื้อ Gripen E/F เฟสแรก
ซื้อ สร้างมูลค่าเครดิตกองทัพ-ประเทศเป็นแสนล้าน
2. <https://www.youtube.com/watch?v=1k9vZFclCXw> กริฟเพน" เสริมแกร่งกองทัพไทย ลง
นามซื้อพรุ่นนี้ "นักรบทัฟฟ้า" พร้อมบิน |
3. https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%AA%E0%B8%B1%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A1/250017#google_vignette ทอ. ปิดจ๊อบ! ซื้อ 'กริฟเพน' รุ่น E - F รวม 12 ลำ
ส่งมอบล็อตแรก ปี 2572
4. <https://www.youtube.com/watch?v=DjUXjD2UuNA> กต.-ทอ. ลงนามซื้อเครื่องบิน "กริ
ฟเพน" 4 เครื่องแรก
5. https://www.matichon.co.th/politics/news_5339128 ไทยลงนามแล้ว ซื้อ กริฟเพน 4
ลำ สวีเดนชี้ก้าวสำคัญ ร่วมมือป้องกันประเทศ 2 ชาติ